

Byggeplaner for Andelsmælkerier.

I December 1893 udsendte det kongelige danske Landhusholdningsselskab sammen med Dansk Mejeristforening en saalydende Indbydelse til en Konkurrence om Udarbejdelse af hensigtsmæssige og tidssvarende Planer for Andelsmælkerier:

Prisopgave.

Det kgl. danske Landhusholdningsselskab og Dansk Mejeristforening indbyde herved til en Konkurrence om Udarbejdelsen af hensigtsmæssige og for det nuværende Mælkeribrug tidssvarende Byggeplaner, ledsagede af oplysende Beskrivelser og Overslag over:

- A. Et Mælkeri til 1—2 Mill. Pd. Mælk aarlig:
  - a. Mælkeriet indrettet saavel for Smør- som Ostelavning.
  - b. Mælkeri uden Ostelavning, men med Angivelse af, hvorledes Plads til Ostelavning senere kan tilvejebringes.
- B. Et Mælkeri til 3—4 Mill. Pd. Mælk aarlig:
  - a. Mælkeriet indrettet saavel for Smør- som Ostelavning.

- b. Mælkeri uden Ostelavning, men med ~~et~~^{en} Angivelse af, hvorledes Plads til Ostelavning senere kan tilvejebringes.

Besvarelserne skulle omfatte:

1. En Oversigtsplan over samtlige Bygningers indbyrdes Beliggenhed med Angivelse af Vej til og fra Mælkeriet, samt Verdenshjørnerne, udarbejdet i Maalestoksforhold 1 : 500.
2. Udarbejdelse af Tegninger til de paa Oversigtsplanen viste Bygninger, der skulle omfatte:
  - a. Grundrids af Mælkeribygningen, Ishus med Kølerum, Stald, Kulhus, Vaskehus og andre Udenomsbekvemmeligheder samt en selvstændig eller med Mælkeriet forenet Beboelse i Maalestoksforhold 1 : 96 ($3'' = 1$ Al.).
  - b. Façadetegning, Længdesnit og de for Tegningens Forstaaelse nødvendige Tværnsnit af Mælkeribygningen. Paa disse saavelsom paa Grundridset af Mælkeribygningen angives Dampkjedens Plads, Hovedaxlens Beliggenhed, Dampmaskinens Plads, Hovedtrækkets Ordning samt Pladsen for Centrifugerne med deres Forlagstøjer og Kjærnerne, medens Maskininstallationen iøvrigt i eet og alt er Opgaven uvedkommende. Maalestoksforhold 1 : 48 ($1/2'' = 1$ Al.).
3. Tegningerne til Mælkeribygning og Beboelse samt øvrige Bygninger skulle ledsages af en udførlig Beskrivelse, der angaaer saavel Bygningernes Indretning med nærmere Motivering af de enkelte Lokalers Størrelse og indbyrdes Beliggenhed som deres Udførelse (Materialet til Gulvene og Lofterne, Væggernes Behandling m. m.), ligesom det maa anses for ønskeligt, at der vedføjes et detailleret og nøjagtig udført Overslag over Bekostningen ved samtlige Bygningers Anlæg (Kjørselsomkostninger medtages ikke).

4. Medens Tegnearbejdets Udførelse ikke skal være i nogen væsentlig Grad afgjørende ved Bedømmelsen, maa man dog selvfølgelig forlange, at Tegningerne ere saa detaillerede og tydelige, at de give fuldstændig Oplysning om alle væsentlige Forhold og Maal.
  5. Saavel paa samtlige Tegninger som i Beskrivelsen maa udførlig angives, hvorledes Vandafledningen (med Vandlaase, Rensebrønde, Forgreninger, Dimensioner og Materiale) samt eventuelt Údkylningsapparater skulle udføres.
-

Det til Raadighed værende Beløb af indtil 1000 Kr. kan efter Udvalgets Indstilling og Landhusholdnings-selskabets samt Mejeristforeningens Approbation fordeles i indtil 4 Præmier til Beløb af højst 500 Kr. og mindst 200 Kr. som én Præmie.

Bedømmelsen sker ved et af Landhusholdningsselskabet og Mejeristforeningen nedsat Udvalg, bestaaende af Konsulenterne Cand. polyt. Bøggild, Ingeniør, Cand. polyt. Dencker og P. Segelcke, Forstander N. Pedersen, Ladelund, og Mælkeribestyrerne Krag, Serdrup og Helms, Astruplund.

Ejendoms- og Offentliggjørelsесret for de præmierede Besvarelser forbeholderes Landhusholdningsselskabet og Mejeristforeningen.

Der forbeholderes Udvalget Ret til, efter nærmere Forhandling med Forfatteren af en præmieværdig Besvarelse, at foretage de for Offentliggjørelsen ønskelige **Ændringer**.

Besvarelserne skulle være indleverede til Konsulent Cand. polyt. Bøggild, Frydendalsvej 2, Kjøbenhavn V., inden den førstkommende 15de April Kl. 12 Middag.

Besvarelserne forsynes paa samtlige Tegninger og Papirer med et Motto eller Mærke og ledsages af en

med samme Motto eller Mærke forsynet forseglet Konvolut, der indeholder Angivelse af Afsenderens Navn og fuldstændige Adresse.

De ikke præmierede Besvarelser, der ikke inden en Maaneds Forløb efter Bedømmelsens Offentliggjørelse ere krævede tilbage, ville blive tilintetgjorte.

I December 1893.

Det kgl. danske Landhusholdningsselskab.

Dansk Mejeristforening.

Ved Indleveringsfristens Udløb den 15. April 1894 var der indkommet 6 Besvarelser.

Under 19. Oktbr. 1895 har man fra det nedsatte Bedømmelsesudvalg modtaget Indstilling om, at der tildeles Maskiningeniør C. F. Lund en Præmie af 400 Kr. for de af ham indsendte og i Henhold til Udvalgets Ønsker ændrede Planer.

Denne Indstilling er tiltraadt saavel af Landhusholdningsselskabets Præsidium som af Dansk Mejeristforenings Bestyrelse.

I det Følgende findes de præmierede Planer og Beskrivelsen af disse.

Mælkeri til Behandling af 1 à 2 Mill. Pd. Mælk aarlig.

Plan I—XI.

Mælkeri indrettet alene til Smørlavning.

Plan I—IV.

Bygningen indeholder Centrifuge- og Kjærnerum A: 13^0 *) $\times 10^0$ med Perron $6^0 \times 13^0$, Flødekammer B: $6^0 \times 6^0$, Smørkammer C: $8\frac{1}{2}^0 \times 6^0$, Maskinrum G: $7\frac{3}{4}^0 \times 5\frac{1}{2}^0$, Kontor N: $6\frac{3}{4}^0 \times 5\frac{1}{2}$, Kulhus K, Materialkammer I og Vaskeri J. Beboelsen har 3 à 4 Værelser M, samt Kjøkken O og Spisekammer P og Gang L med Trappeopgang til Loftet, hvor der kan indrettes 2 à 4 Værelser i Gavlen. Under Spisekammer og en Del af Kjøkkenet kan indrettes Kjælder.

Bag Mælkeribygningen er en overdækket Indkjørsel, og bag denne enten Hestestald, Vognport m. m. eller Beboelse.

Bestemmelser for Bygningernes Opførelse:

Grunden for Mælkeribygningen med Beboelse sættes af Kampesten i Cementmørtel og føres ned til fast Bund og mindst $1\frac{1}{2}$ Alen under det omgivende Terrains Overflade. Den Del af Grunden, som er over Jorden, sættes af tilhuggede Sten, udfugede med Cement — $\frac{1}{2}$ Alen høj.

Ydermurene ere i Mælkeriafdelingen 6^0 høje og i Beboelsen $4\frac{1}{2}^0$ høje over Grunden, murede af $1\frac{1}{2}$ Stens Mur, undtagen i Kjedelrummet og Udenomslokalerne, hvor der er muret $1\frac{1}{2}$ Stens Piller med hel eller halv Stens Blændinger. Facadestenene maa være helbrændte Sten, som udfuges med Cement med beskaarne Fuger.

Skillemurene. Muren mellem Beboelsen og Mælkeriafdelingen opføres i Stueetagen af $1\frac{1}{2}$ Stens Mur og

---

*) 0 betyder Alen.

over Loftet af 1 Stens Mur. Muren mellem Mælkeriafdelingen og Kjedelrummet med Udenomslokaler opføres af $1\frac{1}{2}$ Stens Piller med 1 Stens Blændinger i Stueetagen og over Loftet af 1 Stens Mur. Skillemurene paa begge Sider af Centrifugerummet opføres af 1 Stens Mur, og mellem Smørkammer og Flødekammer, og mellem Maskinrum og Kontor af $\frac{3}{4}$ Sten. Skillemuren mellem Kjedelrum og Udenomslokalerne er 1 Stens Mur, og mellem Udenomslokalerne $\frac{3}{4}$ eller $\frac{1}{2}$ Stens Mur. Skillemurene i Beboelsen ere $\frac{1}{2}$ Sten, undtagen mellem Kjøkken og Spisekammer, som kan sættes af Panel med Rørpuds.

Bjælkelaget lægges over hele Bygningen undtagen i Centrifugerummet, hvor intet findes, med gjennemgaaende Bjælker — helst gjennemskaarne (8 à 9") paa Højkant — i en Afstand af ca. 2^0 fra Midte til Midte, undtagen i Kjedelrummet, hvor Loftet lægges med Jernbjælker, udmurede med flade Murbuer. I Centrifugerummet lægges 2 Jerndragere, baarne af 2 Jernsøjler, anbragte som vist paa Planen.

Tagværket rejses lidt over ret Vinkel med $\frac{5}{6}''$ Spær i ca. 2^0 Fag afbundne med Krydsbaand af gjennemskaaret Tømmer (6"), og lægtes til Dækning med Falstagsten — ca. $12\frac{1}{2}''$ fra Overkant til Overkant af Lægterne.

Lofterne lægges overalt med pløjede Brædder — c. $1\frac{1}{2}''$ —, og beklædes underneden med Forskalningsbrædder og Rørpuds, som i Maskinrummet oliemales eller stryges med Emaillekak, og i de øvrige Lokaler hvidtes. I Udenomslokalerne kan de pudsede Lofter spares.

Gulvene. I alle Mælkerilokalerne lægges et mindst 4" tykt Underlag af Beton paa faststamped eller makadamiseret Grund, og derover lægges i Cement haarde Fliser — Ironbriks — i Centrifugerum med Perron, og i Smør- og Flødekammer, hvorimod der i Maskinrum og Kontoret lægges glatte Fliser. Forkanten af Perronen

maa helst lægges med en Kantsten af Granit — 6 " × 9 " —, ligesom Trappen derop til sættes af Granit. Gulvene i Centrifugerum, Smørkammer og Flødekammer lægges med godt Fald, hvis Retning er betegnet ved Pile, og forsynes med Rendestene i mindst $\frac{1}{2}$ ° Afstand fra Væggen. Den Plads, hvorpaa Centrifugerne med Forlagstøj anbringes, maa helst ligge c. 1 " højere end det øvrige Golv og have en glat Overflade — glatte Fliser eller Pudslag af Cement.

Gulvene i Kulhus, Vaskeri og Materialkammer lægges alene af Beton. Gulvene i Beboelsen maa ogsaa have et Underlag af Beton, hvorover anbringes Underliggere til Gulvbræddernes Fastgjørelse.

Vinduerne. I Centrifugerummet indsættes dobbelte Fag Vinduer $3\frac{1}{2}$ ° × $2\frac{1}{2}$ °, i Smørkammer, Flødekammer, Maskinrum og Kontor dobbelte Fag 3 ° × 2 ° 9 ", i Beboelsens 2 Værelser dobbelte Fag 2 ° 15 " × 2 ° 6 ", i tredie Værelse og Kjøkken enkelte Fag 2 ° 12 " × 1 ° 15 ", i Spisekammer $\frac{1}{2}$ Fag 2 ° 12 " × 21 ", i Gavlen paa Loftet 2 enkelte Fag 1 ° 20 " × 1 ° 12 ", i Vaskehus et dobbelt Fag 2 ° 15 " × 2 ° 6 ", i Materialkammeret enkelt Fag 2 ° 12 " × 1 ° 18 ", i Kjedelrummet enkelt Fag 2 ° 12 " × 1 ° 18 " og 1 Fag 1 ° 18 " × 1 ° 18 ", og i Kulhuset dobbelt Fag 2 ° 15 " × 2 ° 6 " med 2 Lemme forneden uden Midtpost, men med Rammer over Tverposten. Alle dobbelte Fag have 6 Rammer og alle enkelte Fag 4 Rammer og Plankekarme. Alle Vinduer i Mælkerilokalerne forsynes med Jernstænger indvendig.

Ventilationen. Under og over Vinduerne i Centrifugerummet, Smørkammer og Flødekammer anbringes Ventiler — c. 1 ° × 9 " — som udvendig lukkes med en Ramme med Jerntraadsnet, og indvendig forneden med Skydeporte og foroven med Jernjalousier. Foruden skal der i Centrifugerummets Tag anbringes 1 Luftschorsten, som føres op gjennem Taget, og som forneden maa være forsynet med Render til Afledning af

Fortætningsvandet. I dette Tilfælde kunne Ventilerne over vinduerne i Centrifugerummet spares.

Dørene. I Centrifugerummet indsættes en dobbelt Dør med Glasruder og 3 vindusrammer over, til Smør- og Flødekammer indssættes dobbelte Fyldingsdøre $3^0 9'' \times 1^0 18''$, til Maskinrum og Kontor enkelte Fyldingsdøre $3^0 9'' \times 1^0 12''$, og til Kjedelrum, Kulhus, Vaskeri og Materialkammer indssættes Revledøre $3^0 6'' \times 1^0 9'' \& 1^0 12''$. Alle Døre i Mælkeriafdelingen laves af Plankekarme med Bladtappe i Gulvet og uden Dørtrin. Til Perronens Porte laves Skydeporte i to Halvparter. I Beboelsen indssættes i Gavlen en dobbelt Fyldingsdør med vindue over, $4^0 \times 1^0 21''$, og forsvrigt Fyldingsdøre $3^0 6'' \times 1^0 9''$.

Væggene. I Centrifugerum med Perron, samt i Smør- og Flødekammer aspudsese Væggene i en Højde af mindst 2^0 med et stærkt Puds af Cement, som glittes med Staal, og derover saavelsom i de øvrige Lokaler aftrækkes Væggene med Kalkpuds med Cement og hvidtes. I Kjedelrum og Udenomslokalerne berappes Væggene og hvidtes. I Beboelsen finpudsese Væggene og stryges med Kalkfarve.

Maling. Saavel Døre som vinduer og alt andet fast Træværk, navnlig i Mælkeriafdelingen, maa oliemales godt mindst 3 Gange.

Skorstenen for Dampkjedlen.

30^0 høj med $21''/21''$ Lysning.

Fundamentet maa føres ned til fast Bund og efter Grundens Beskaffenhed have en Udstrækning forneden af mindst 2 Gange Skorstenens nederste murede Del og være mindst 2^0 dybt. Det kan sættes af kløvede Kampsten i Cementmørtel eller Beton og bør føres mindst $1/2^0$ op over Jorden, og her sættes af huggede Sten, udfugede med Cement. I Midten afsættes en ca. $1/2^0$ Fordybning af samme Tvermaal som Skorstenen.

Murværket kan udføres enten som hul eller kom-

pakt Mur. I første Tilfælde bliver Skorstenen glat baade ud- og indvendig, i andet Tilfælde aftrappes der indvendig for hver Overgang 1 Murtykkelse af $\frac{1}{2}$ Sten. Sokkelen mures med 3 Stens Tykkelse, og derefter aftrappes indtil 1 Sten foroven, som afdækkes spidst opad eller dækkes med 1 Jernplade. I Sokkelen ind sættes en Rensedør og Aabning for Trækkanalen.

Den overdækkede Indkjørsel og Hestestalden med Vognport

laves som Halvtagshus, som Tegningen viser, og dækkes med Tagpap. Indkjørselen lukkes med Skydeporte. Hestestalden bygges af 1 Stens Mur paa Kampestens Sokkel og Grund, og denne saavelsom Vognporten forsynes med 1 Jernvindue og Skydeporte.

Ishuset med Kølerum.

$16^{\circ} \times 12^{\circ}$ udv. $\times 5^{\circ}$ højt.

Grunden kan sættes af kløvede Kampsten i Cementmørtel, hvor ovenpaa mures i Cement 1 Stens dobbelt Sokkel, eller støbes af Beton, mindst $1\frac{1}{2}^{\circ}$ i Jorden og 30" bred forneden. Herover bygges indenfor Muren et Bjælkehus, som beklædes indvendig med sammenpløjede Brædder i Flugt med Sokkelens indvendige Flader. Taget bygges temmelig fladt og dækkes med Tagpap.

Kølerummet i den ene Side af Ishuset bygges af 1 Stens Mur, muret i Cement af haardtbrændte Sten, og overhvælves med en Stens Murbue. Gulvet lægges af Beton. Døraabningen lukkes med ind- og udvendige Døre, hvori er anbragt Glasruder. Over Kølerummet anbringes en Indgang med ud- og indvendig Dør for den daglige Udtagning af Is, og i den ene Gavl anbringes 2 Karme med dobbelte Lemme til Fyldning af Huset.

Den udgravede Grund fyldes i Højde med Sokkelen med Tørvejord, og Rummet mellem Væggene og mellem Loftet og Tagbeklædningen fyldes med Hakkelse eller Hvedeavner. Fyldematerialet maa være tørt, naar det indlægges, og pakkes godt sammen.

Afledningen.

Denne maa for en væsentlig Del rette sig efter de stedlige Forhold, og her er derfor kun angivet almindelige Hovedtræk for denne.

Skyllevandet fra Mælkeriafdelingen føres gjennem aaben Rende ud af Huset til en saltglasseret Lerbrønd med Vandlaas. For at skærme denne mod Frost, kan der om Vinteren anbringes en Træskærm med Luftventil over den. Rørbrønden udenfor Kjøkkenet er ligeledes med Vandlaas. De andre Rørbrønde langs Bygningen, for Tag- og Overfladevand, have ligeledes Vandlaase. I de murede Brønde ere Afløbene alle over Tilløbene, og udelukkes altsaa Kloakluften fra disse. Alle Rørledninger ere saltglasserede Lerrør, og de murede Brønde mures alle med Cement og overdækkes.

Udvidelse af Mejeriet til Ostelavning.

Kulhus, Materialkammer og Vaskehus udsondres af Bygningen og henlægges til en særskilt Bygning ligesom paa Pl. V. Paa den indvundne Plads indrettes Osteri og Ostekammer ligesom paa nævnte Plan. Ydermurene her maa da udmures til $1\frac{1}{2}$ Stens Mur og Lofterne forskalles og pudses. For at bære Gavl muren over Osteriet indlægges her en Jerndrager med fast Underlag, hvorover slaas Bue, som da kan bære Gavl muren. I Ostekammeret forbliver Loftet uforandret, hvorimod Gulvet sænkes c. $1\frac{1}{2}$ °.

Mælkeri til baade Smør- og Ostelavning.

Plan V—XI.

Mælkeribygningen med Beboelse er ligesom foran beskrevne Bygning, kun at der i denne er Osteri D: $9^0 \times 7^0$, og Ostekammer E: $8\frac{1}{2}^0 \times 10\frac{1}{2}^0$, samt Materialkammer I: $3\frac{1}{4}^0 \times 3\frac{1}{4}^0$ ved Siden af Kjedelrummet. Ishuset X er $12^0 \times 16^0$.

Ishuset er opført med 1 Stens Murværk udvendig ligesom Kølerummet V.

Hestestalden med Vognskur, samt Kulhus og Vaskehus er indrettet i en 1 Stens Halvtagsbygning, dækket med Tagpap.

Tilkjørsel og Udkjørsel fra Mejeriet kan ske fra alle Sider. Pl. XI.

Mælkeri til Behandling af 3 à 4 Mill. Pd. Mælk aarlig.

Plan XII—XVIII.

Mælkeri indrettet saavel til Smør- som Ostelavning.

Plan XII—XIV.

Mælkeribygningen med Ishus er bygget som T-bygning 15^0 og 16^0 bred og $5\frac{1}{2}^0$ høj; Beboelsen med Indkjørsel er bygget som Vinkelbygning 14^0 bred og 5^0 høj i Flugt med Mælkeribygningen.

Maskinrum, Kjedelrum og Udenomslokaler ere lagte i en Halvtagsbygning til Mælkeriet.

Mælkeribygningen indeholder: Centrifugerum A: $13\frac{1}{2}^0 \times 13^0$ med Perron $13\frac{1}{2}^0 \times 5\frac{3}{4}^0$, Flødekammer B: $5\frac{1}{2}^0 \times 8\frac{1}{4}^0$, Smørkammer C: $9^0 \times 8\frac{1}{4}^0$, Osteri D: $14\frac{3}{4}^0 \times 8\frac{1}{2}^0$, Ostekammer E: $14\frac{3}{4}^0 \times 10^0$. I Halvtagsbygningen er Maskinrum G: $9\frac{1}{2}^0 \times 5^0$, Kjedelrum H:

$11\frac{1}{2}^0 \times 4\frac{3}{4}^0$, Kulhus K: $11\frac{1}{2}^0 \times 4\frac{1}{2}^0$, Materialkammer og Vaskehus $4\frac{3}{4}^0 \times 7\frac{1}{4}^0$. Beboelsen indeholder 3 Værelser M: $8^0 \times 5^0$, $8^0 \times 5^0$, $5\frac{3}{4}^0 \times 5\frac{3}{4}^0$ og 1 Værelse N: $8^0 \times 5^0$, bestemt til Kontor. Kjøkken O: $5\frac{3}{4}^0 \times 6\frac{1}{4}^0$, Spisekammer P: $4^0 \times 2^0$ og Gang L samt Opgang til Loftet, hvor der kan være 1 à 2 Værelser i hver Gavl.

Bestemmelser for Bygningens Opførelse:

Grunden sættes af kløvede Kampsten i Cementmørtel og føres ned til fast Bund og mindst $1\frac{1}{2}^0$ i Jorden. Foroven sættes en 12" høj Sokkel af tilhuggede Sten udfugede med Cement — for 2 Stens Mur 21" bred, for $1\frac{1}{2}$ Stens Mur 16", for 1 Stens Mur 13", for $\frac{3}{4}$ Stens Mur 10" og for $\frac{1}{2}$ Stens Mur 9" bred.

Ydermurene ere mod Vest, Nord og tildels Øst 2 Stens hul Mur, og forøvrigt mod Øst og Syd $1\frac{1}{2}$ Stens Mur, saavelsom Beboelsen. Halvtagsbygningen har 1 Stens Ydermur.

Skillemurene med Port og Centrifugerum, og dette og de øvrige Lokaler $1\frac{1}{2}$ Stens Mur fortsat over Loftet med 1 Stens Mur, mellem Fløde- og Smørkammer og Is-hus $1\frac{1}{2}$ Sten, mellem Osteri og Ostekammer 1 Sten, mellem Flødekammer og Smørkammer, og mellem Smørkammer og Osteri $\frac{3}{4}$ Sten, og mellem Maskinrum og Kjedelrum og mellem de øvrige Lokaler $\frac{1}{2}$ Stens Mur. I Beboelsen ere Skillemurene $\frac{1}{2}$ Sten undtagen mellem Kjøkken og Spisekammer, hvor der sættes Bræddevæg med Puds.

Bjælkelaget. Centrifugerum med Perron er overhvævet, og der kommer ingen Bjælker. Over de øvrige Lokaler og i Beboelsen lægges Loftsbjælker (7—8") med c. 2^0 Afstand fra Midte til Midte.

Tagværket. Over Centrifugerum med Perron afbindes Spærene ($\frac{6}{4}$ ") med et Kryds foroven af gjennemskaaret Tømmer (6"), og de staa paa to brede Aase af gjennemskaaret Tømmer (10"), som holdes sammen af 3 Jerntrækbaand ($\frac{3}{4}"), baarne af 2 Jernbaand, fast-$

gjorte i Spærene. Paa Spærene fastgjøres Plankestykker, tilskaarne bueformede, som beklædes med Brædder. Over Taget anbringes et Ryttertag med bevægelige Jalousier paa Siderne. Det øvrige Tagværk over Mælkeriet afbindes med Hanebaand og Stokværk. Taget over Beboelsen afbindes med Hanebaand.

Der lægtes overalt til Dækning med Skiferplader.

Lofterne behandles overalt som beskrevet for Plan A, ogsaa Hvælvingen.

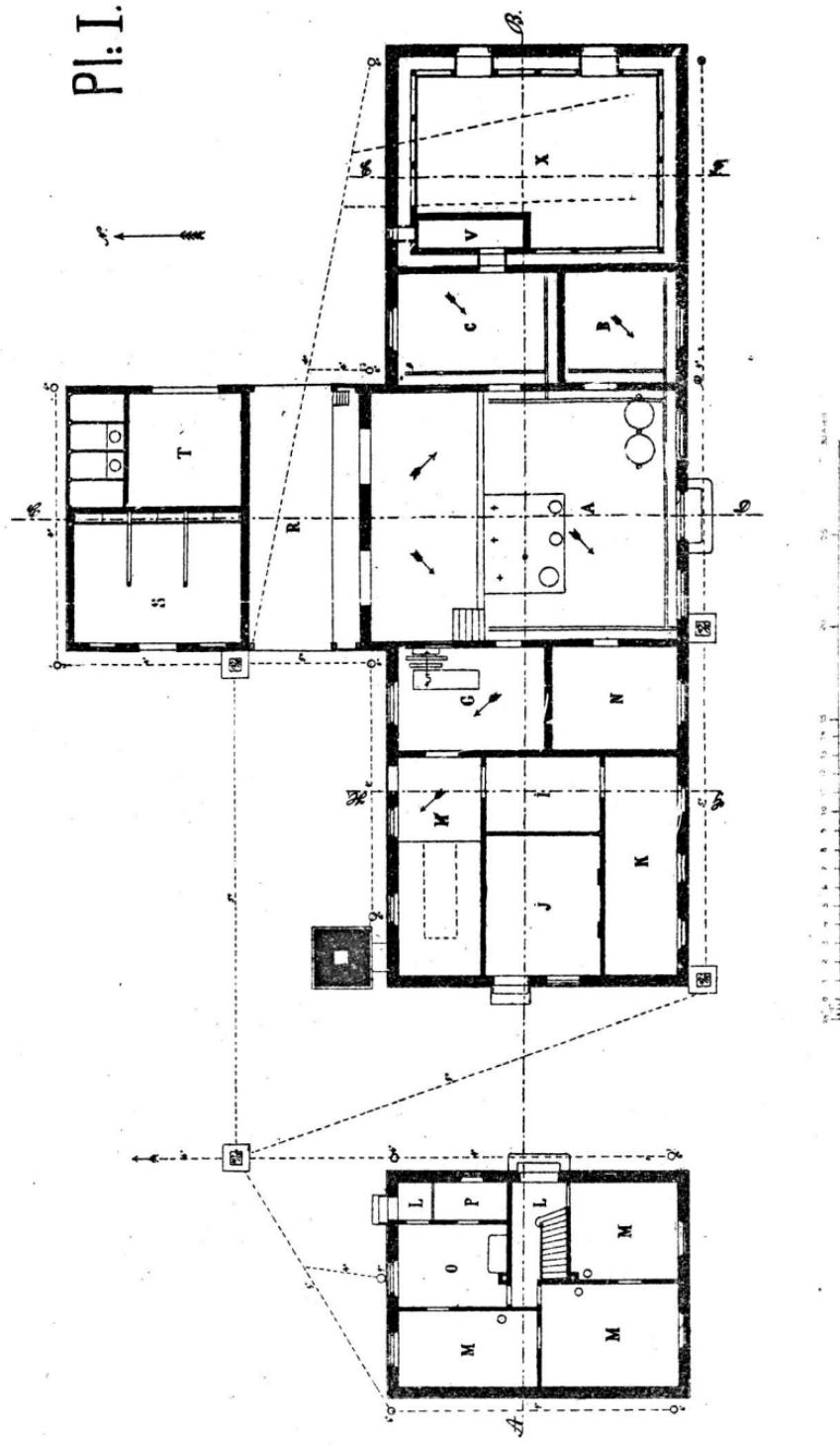
Gulvene lægges ligesom der er anført for Plan I—X, kun med den Forskjel, at der fra Perronen er Afløb gjennem glasserede Lerrør til Renden nedenfor, og at Faldet af den Grund føres ind mod Midten af denne.

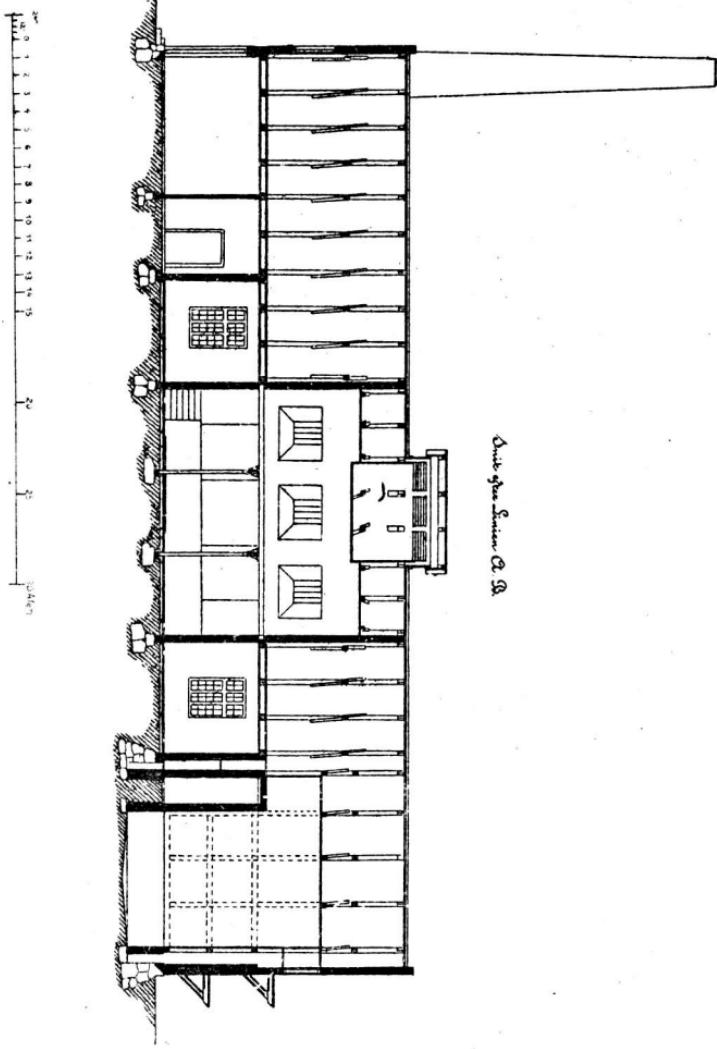
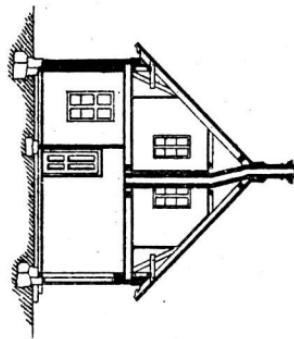
Vinduerne. I Centrifugerummet indsættes 3 dobbelte Fag $3\frac{1}{2}^0 \times 2\frac{1}{2}^0$, og 2 dobbelte Fag $1^0 6'' \times 2\frac{1}{2}^0$, i Flødekammer, Smørkammer, Osteri og Ostekammer enkelte Fag $3^0 \times 1^0 18''$, i Maskinrummet enkelt Fag $2^0 \times 1^0 18''$, i Kjedelrummet en Glasrude i Loftet og 1 enkelt Fag $1^0 \times 1\frac{1}{2}^0$, i Kulhuset enkelt Fag $2^0 6'' \times 1\frac{1}{2}^0$ med Lemme under T værposten, i Vaskehuset 2 enkelte Fag $2^0 \times 1\frac{1}{2}^0$ og i Beboelsen 6 dobbelte Fag $3^0 \times 2^0 6''$, $\frac{1}{2}$ Fag $2\frac{1}{2}^0 \times 21''$, og i hver Gavl 2 enkelte Fag $1^0 18'' \times 1^0 10''$. I Loftet over Centrifugerummet sættes 6 Tagvinduer $1\frac{1}{2}^0 \times 1\frac{1}{4}^0$ med Lyskasser. Alle dobbelte Fag have 6 Rammer og alle enkelte Fag 4 Rammer undtagen Fagene over Perronen, som have 3 Rammer, og Faget i Kjedelrummet, som kun har 2 Rammer. I Centrifugerummet indsættes 2 og i Maskinrummet 1 indvendig Jernvindue. Alle Vinduer have Plankekarme og i Mælkeriafdelingen Jernstænger indvendig.

Ventilationen. Under Vinduerne i Centrifugerummet, og over og under Vinduerne i Flødekammer, Smørkammer, Osteri og Ostekammer anbringes Ventiler, ligesom paa Plan A.

Dørene. I Centrifugerummet anbringes 1 dobbelt Dør $3^0 6'' \times 1^0 18''$ udvendig, og Flødekammer, Gang,

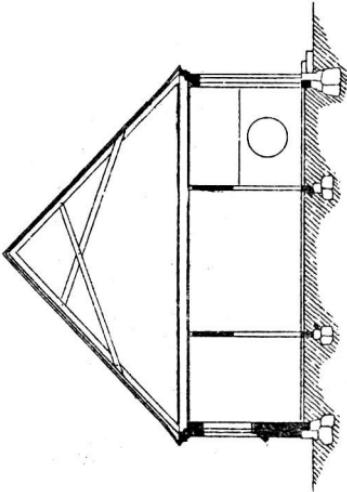
Pl. I.

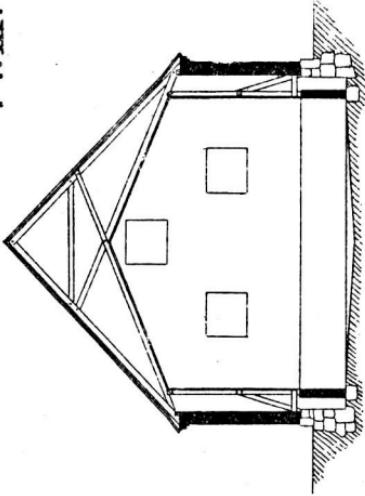

Pl. II

Brick floor Sinker S. 3C

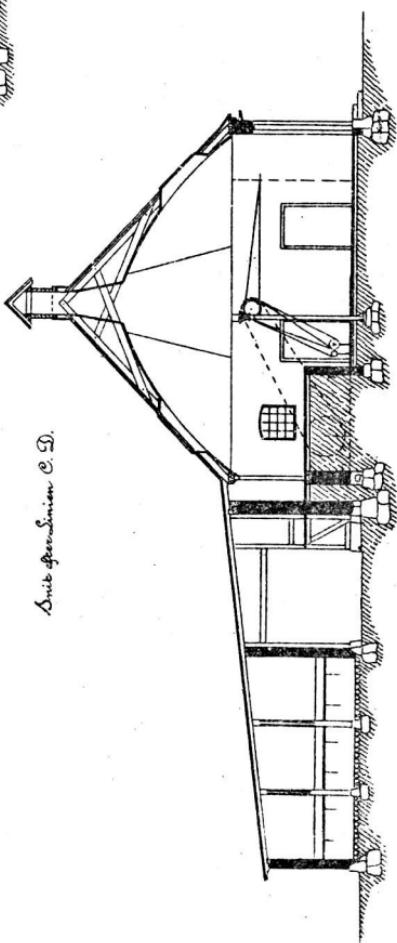

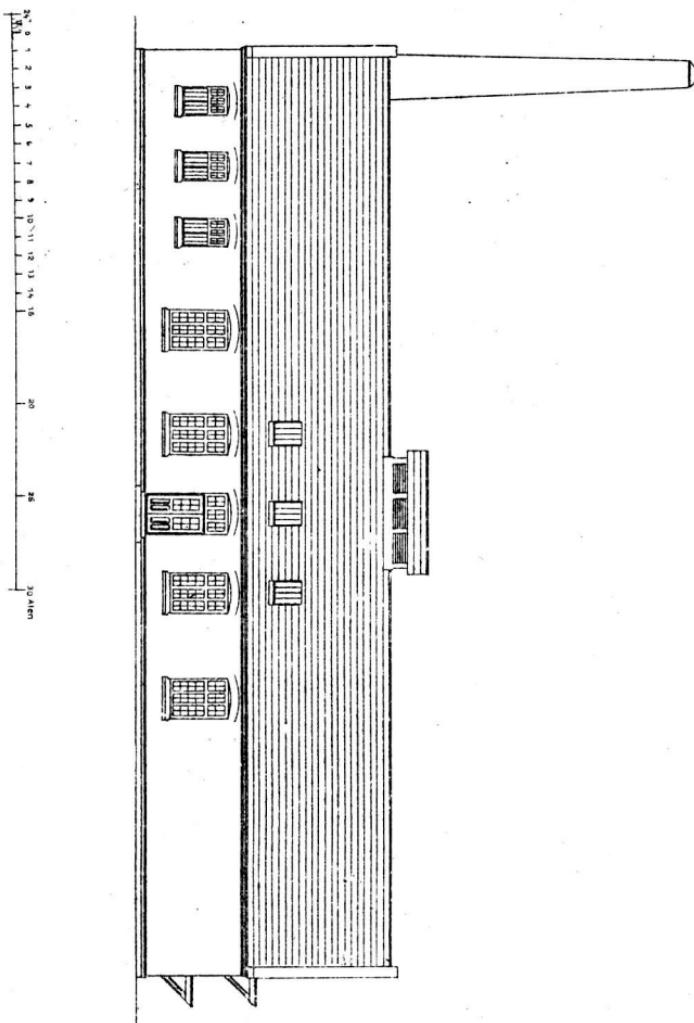
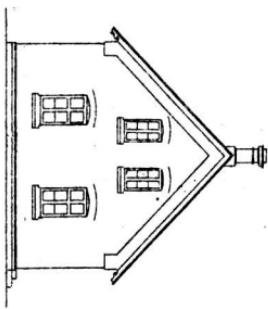
Brick floor Sinker E. 5F

Pl. III.

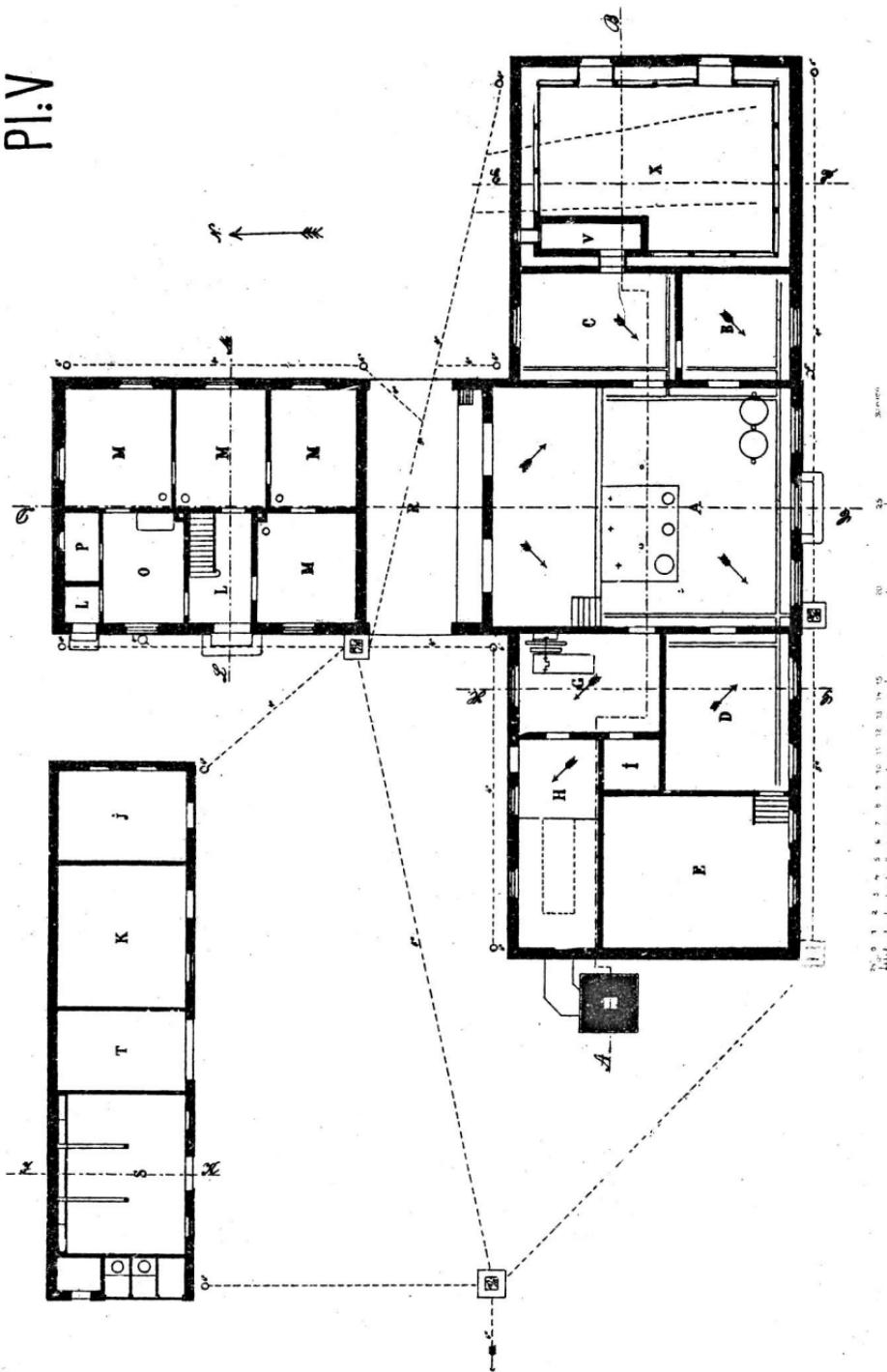
Brick floor Sinker C. D.

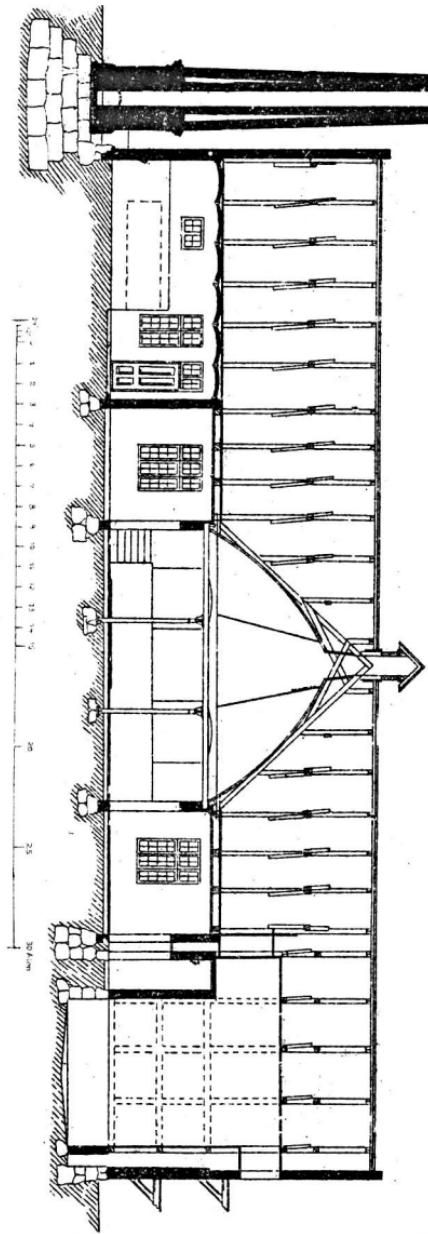

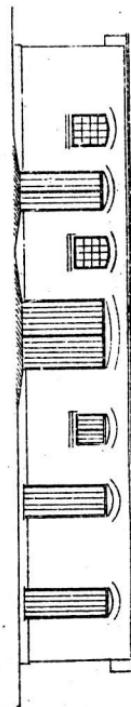
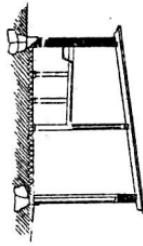
Pl. III.

Pl.V

Arch from Samian C. 3.

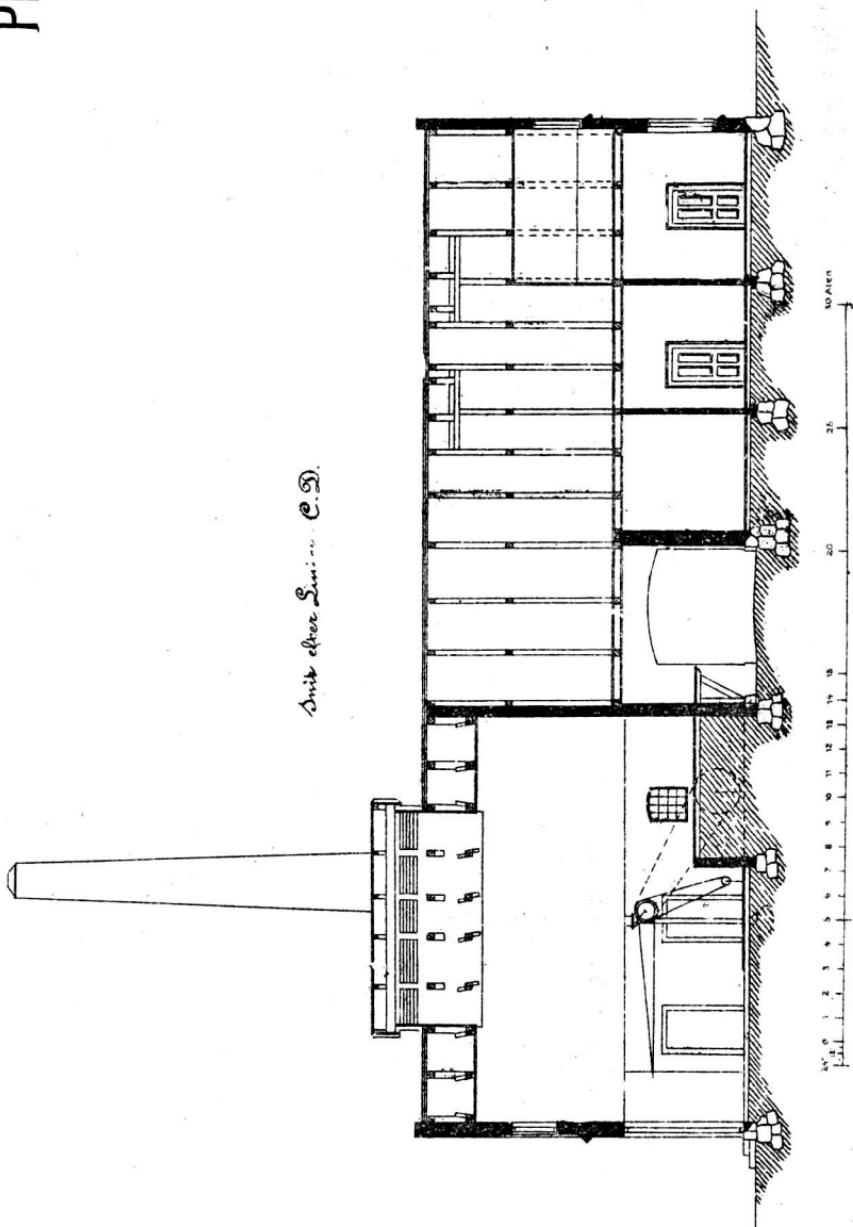

Pl. VI

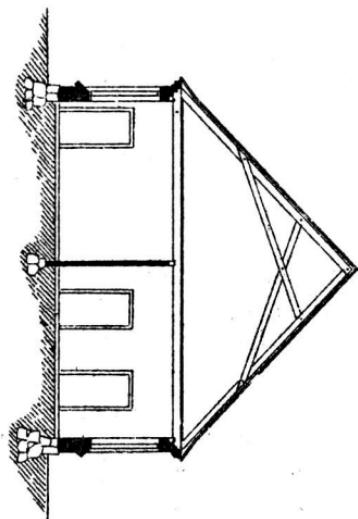
Arch from Samian C. 3.

Pl. VII

Sketch after Linnæus C. D.

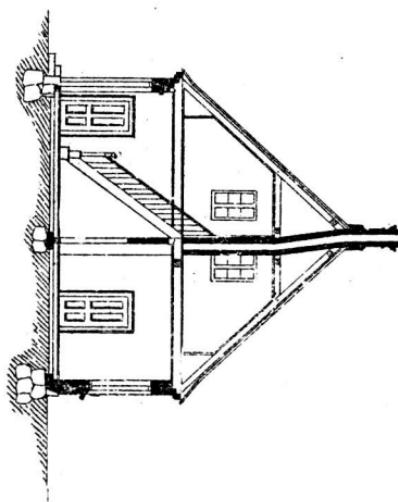

Dreiecksumme S. H.

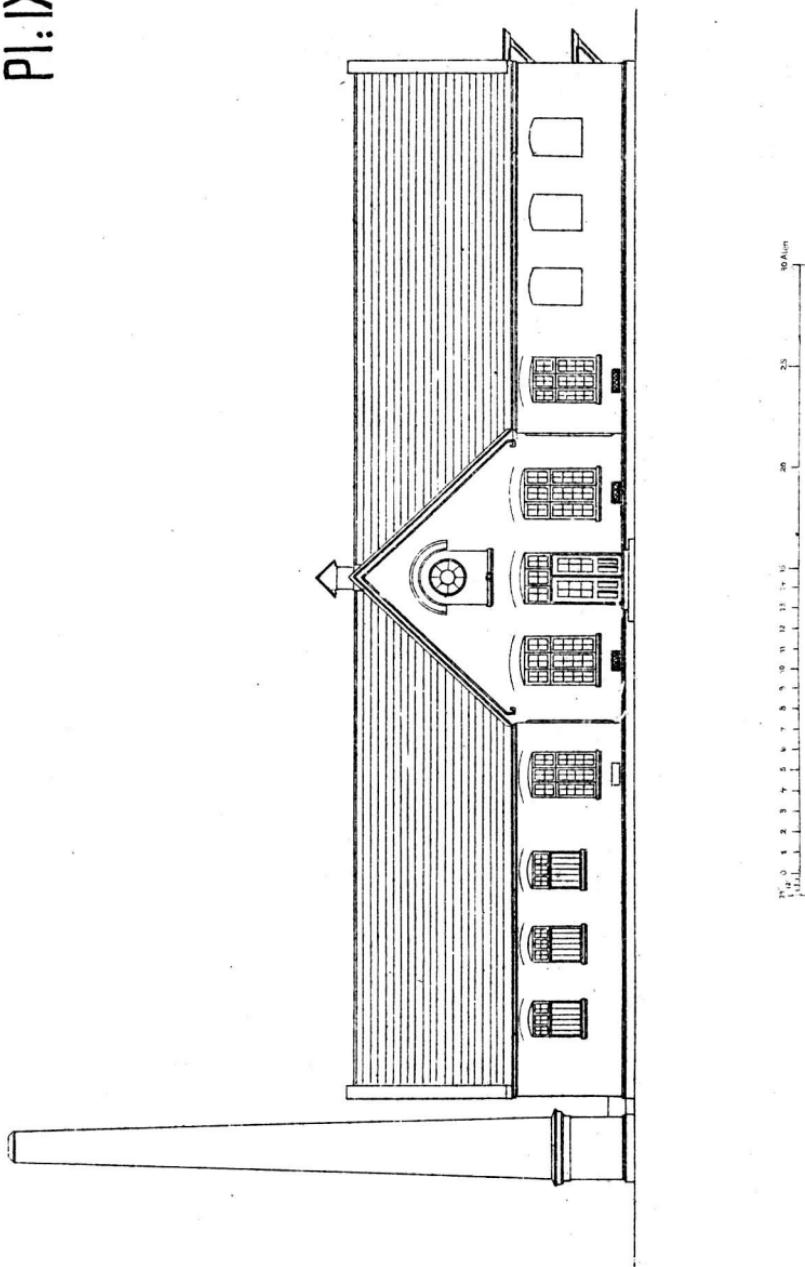
100
101 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20

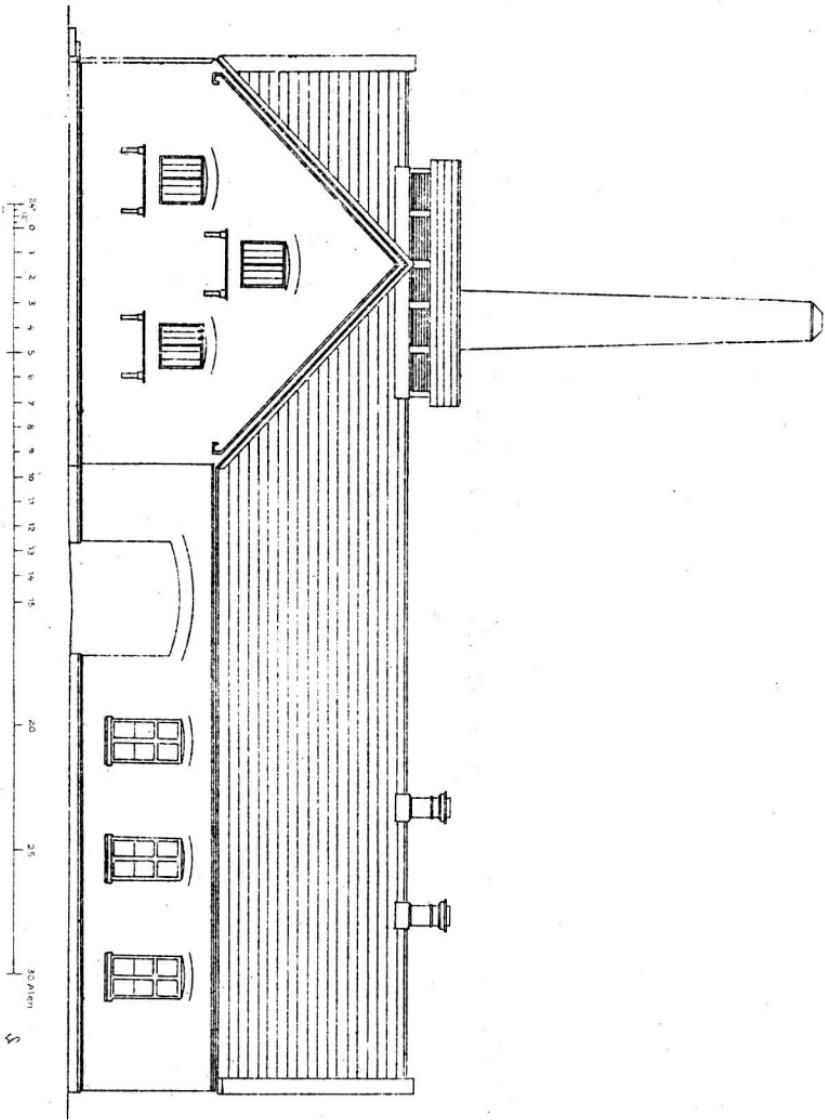
Dreiecksumme S. H.

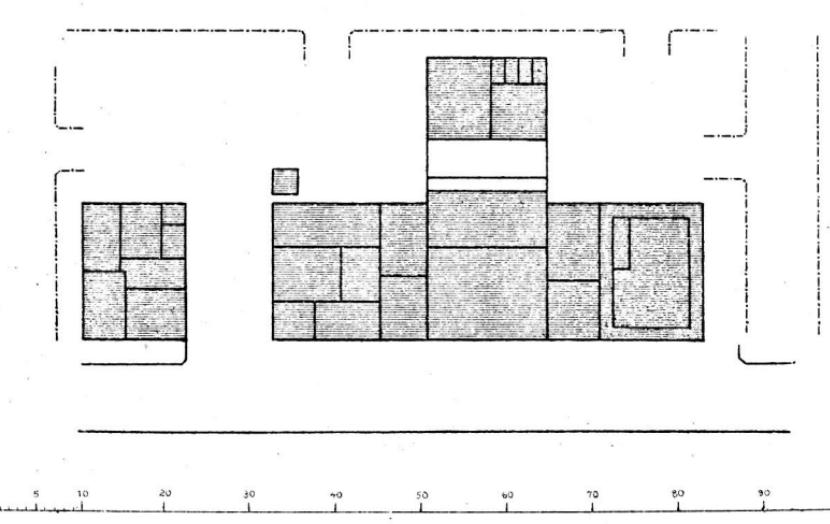
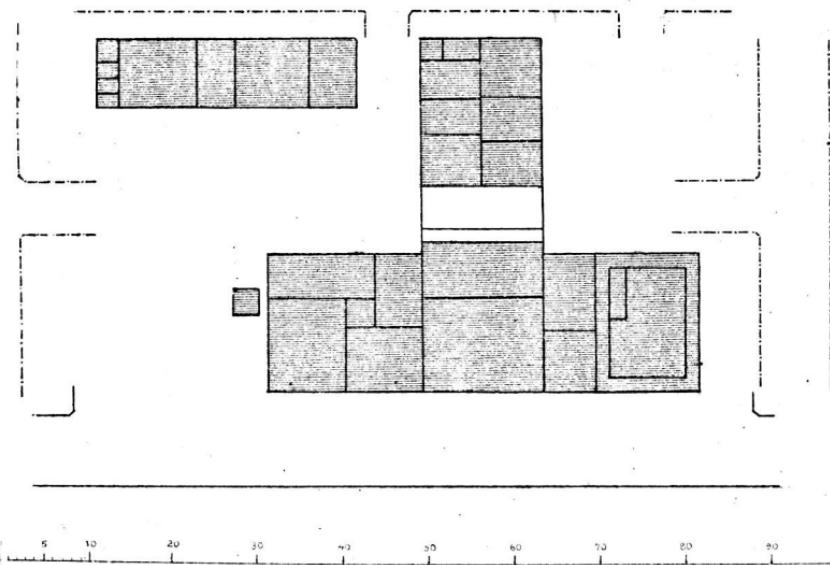
Pl. VIII

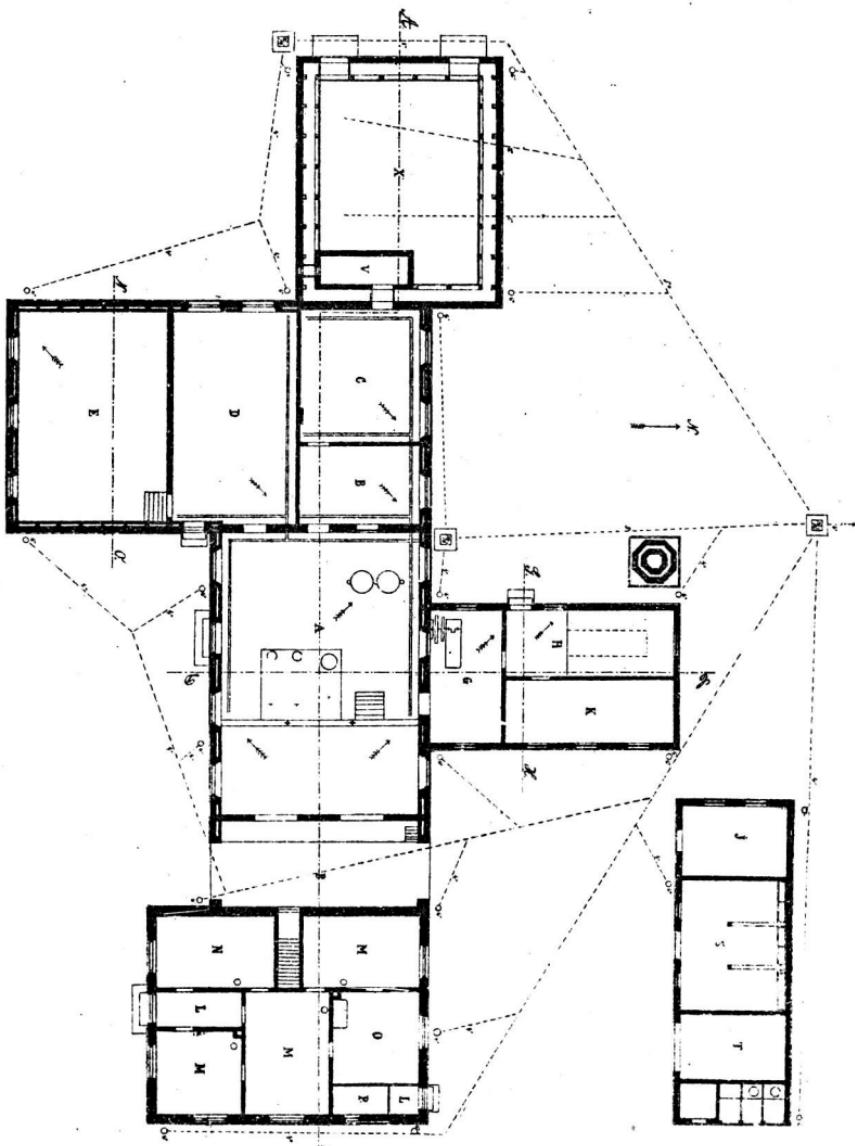
Pl. IX

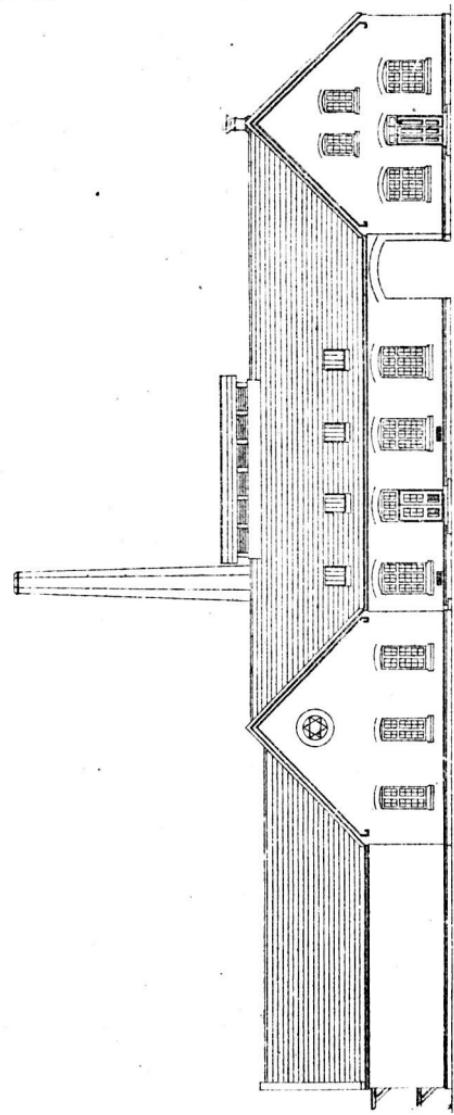
Pl. X

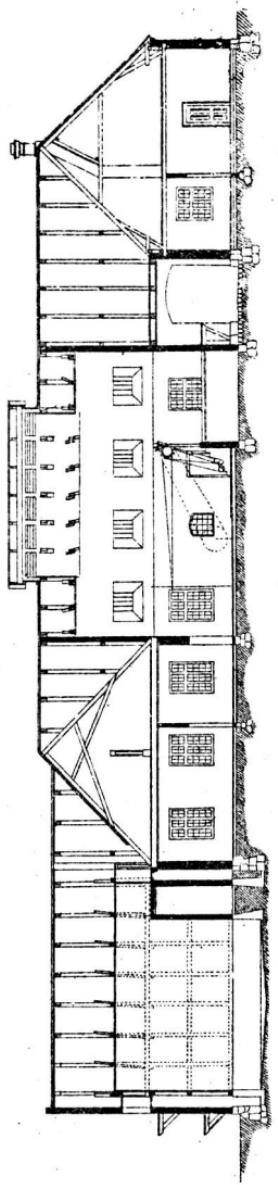

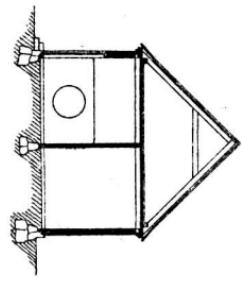
Pl.XII

Pl. XIII

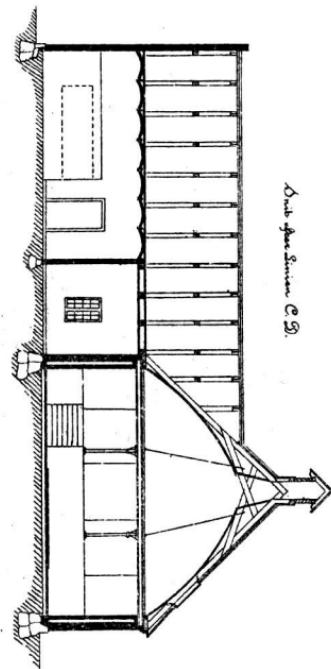

Seite der Seite A-B

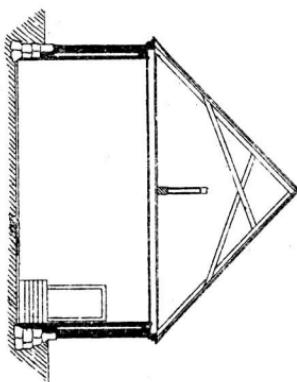

Dach ohne Linien S. 5.

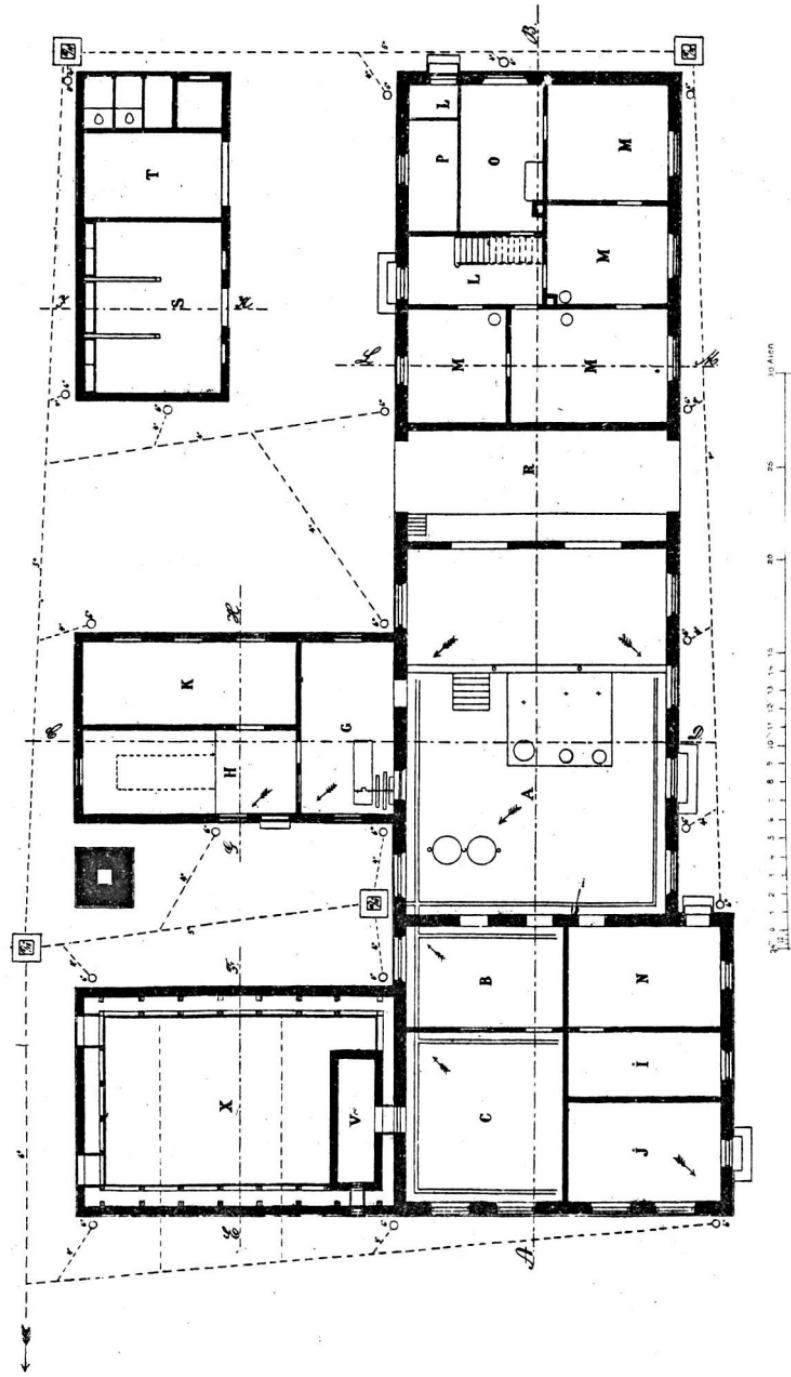
Dach ohne Linien C. 5.

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31

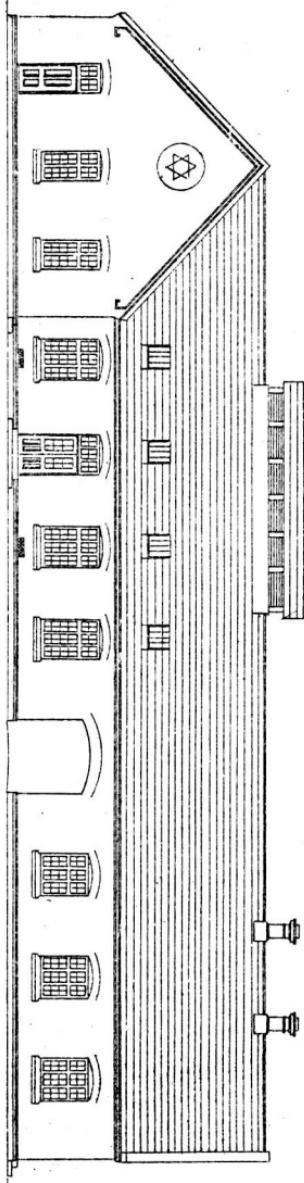
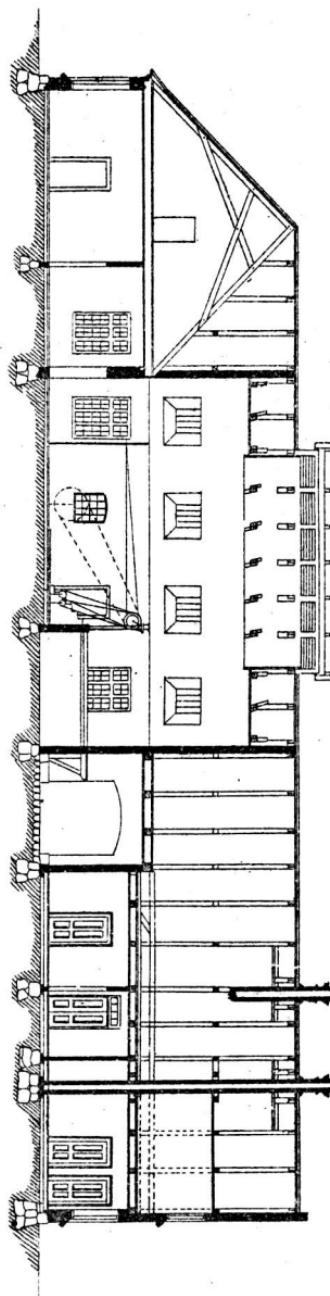

Dach ohne Linien S. 5.

Pl.XV

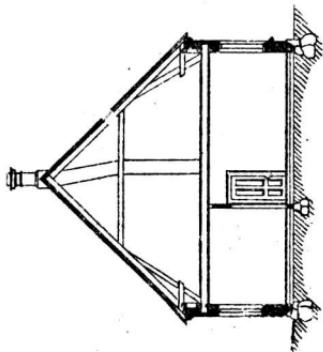
Das alte Seminar O. S.

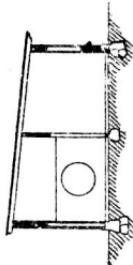
24 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15
16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 Aten

Pl. XVII

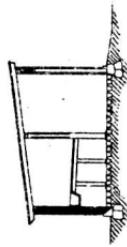
Arch of Simon G. Jr.

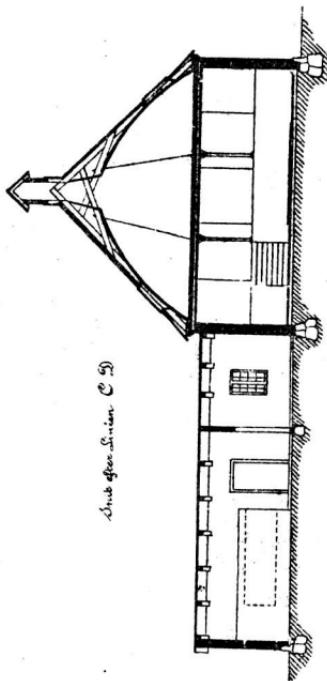
Arch of Simon G. Jr.

Arch of Simon C. F.

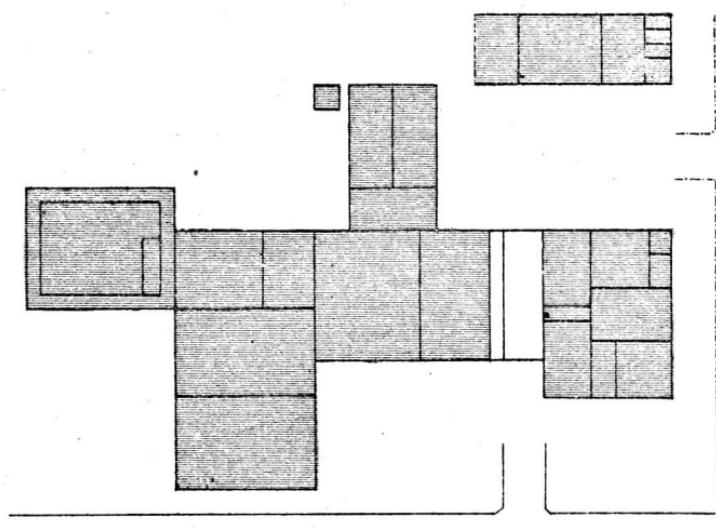
Arch of Simon C. F.

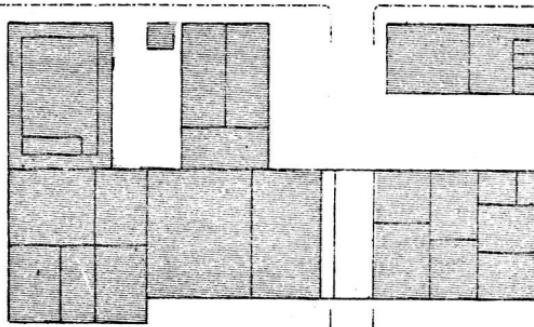
Arch of Simon C. F.

30 Attic
29
28
27
26
25
24
23
22
21
20
19
18
17
16
15
14
13
12
11
10
9
8
7
6
5
4
3
2
1
0

PI.XVIII

0 5 10 20 30 40 50 60 70 80 90 100 Allen

0 5 10 20 30 40 50 60 70 80 90 100 Allen

Smørkammer og Osteri dobbelte Døre $3^0 6'' \times 1^0 18''$, i Ostekammeret enkelt Dør $3^0 6'' \times 1^0 9''$, i Maskinrummet 2 enkelte Døre $3^0 6'' \times 1^0 9''$, i Kjedelrummet 1 enkelt Revledør $3^0 6'' \times 1^0 12''$ og 1 dobbelt udvendig Dør $3^0 6'' \times 1^0 18''$ med Vindue over. I Vaskehus og Materialkammer enkelte Revledøre $3^0 \times 1^0 9''$. I Beboelsen 1 dobbelt udvendig Dør $3^0 6'' \times 1^0 18''$ og de øvrige Døre enkelte $3^0 6'' \times 1^0 9''$. Hvor ikke andet er nævnt ere Dørene Fyldingsdøre med Planekarme. I Mejeriafdelingen fastgøres Karmene med Bladtappe i Gulvet uden Dørtrin.

For Portene paa Perronen sættes Skydeporte, og Indkjørselen lukkes med Porte i 2 Halvparter paa Aal.

Væggene behandles overalt som anført for det mindre Mejeri.

Malingen ligeledes.

Ishuset X med Kølerum V.

$14^0 \times 17^0$ udvendig $\times 5\frac{1}{2}^0$ højt.

Grunden for den indvendige Væg støbes af Beton $9''$ foroven og forneden sammen med Grunden for Ydermuren.

Murværket er $1\frac{1}{2}$ Stens Piller med 1 Stens Blænninger; Kølerummet af 1 Stens Mur overhvælvet med 1 Stens Murbue muret i Cement.

Den indvendige Væg bygges af Tømmer ($7''$) og beklædes indvendig med pløjede Brædder.

Tagværket afbindes med Kryds af gjennemskaaret Tømmer ($6''$) og Hanebaand ($6''$) og gjøres forøvrigt som det øvrige Tag. Under Krydsene beklædes ogsaa med pløjede Brædder.

I Gavlmuren indsættes 3 Karme med dobbelte Lemme.

Ved Siden af Kølerummet er Nedstyrningstragt for Is med Udløb til Smørkammeret. Tragten forsynes mod Isrummet med Lemme i forskjellig Højde.

Skorstenen for Dampkjedlen.

30⁰ høj med 24["] Tvermaal indvendig forneden, 18["] foroven.

Fundamentet udføres som anført paa Plan I—X.

Murværket udføres som hul Mur over Sokkelen, 1 Sten ud- og indvendig, derefter 1 Sten udvendig og $\frac{1}{2}$ Sten indvendig, og øverst 1 Stens Mur.

Skorstenen dækkes med en Støbejerns Plade.

Hestestald med Vognport

indrettes i en Halvtagsbygning af 1 Stens Mur og dækkes med Tagpap. Der indsættes 2 Jernvinduer 1⁰ 18["] × 1⁰ 12["], og 1 dobbelt Dør og Port. Gulvet brolægges.

Retirade med Pissoir

bygges som Træskur med Tagpap paa muret Fundament, indrettet til Tønder paa Betongulv med Afløb til Kloaken.

Afledningen.

Skyllevandet fra Mælkeriet føres i aabne Render ud af Huset til en Rørbrønd med Vandlaas udenfor Centrifugerummet. Udenfor Kjøkkenet sættes ligeledes en Rørbrønd med Vandlaas. Alle andre Rørbrønde langs Bygningen, for Tag- og Overfladenvand, ere ligeledes med Vandlaase. I Gaarden sættes en rund, muret Hovedbrønd, hvortil Rørledningerne føres, med Udløb lavere end Hovedafløbet fra denne.

Terrainet omkring Bygningerne.

Langs alle Bygninger lægges et brolagt Fortoug mindst 1⁰ bredt og med Fald fra Bygningen, og udenfor dette lægges Rendestene med Fald til Kloakbrøndene.

Gaardspladsen brolægges eller makadamiseres saavelsom Tilkjørselsvejen. Porten maa helst brolægges med huggede Brosten og efterløbes med Cement, og have en Rendesten i hver Side. Gaardspladsen bør aflukkes med Plankeværk eller Stakit.

Mælkeri indrettet alene til Ostelavning.

Plan XX—XXII.

Mælkeribygningen er den samme som paa Plan B a, kun at den Del af Bygningen, hvori Ostekammeret er indrettet, er udeladt, og at der i Osteriet er indrettet Kontor N: $8^0 \times 5\frac{1}{2}^0$, Materialkammer I: $3\frac{1}{4}^0 \times 8^0$ og Vaskeri: $5\frac{1}{2}^0 \times 8^0$, samt at der i Halvtagsbygningen ved Siden af Kjedelrummet kun er Kulhus K: $4^0 \times 9^0$.

Ved Udvidelse til Ostelavning bliver Mælkeriet altsaa aldeles som Plan XII med Tilføjelse af de der beskrevne Lokaler.

Ishus og Beboelse m. m. ere exempelvis anderledes end paa Plan XII—XIV.

**Kalkulatorisk Overslag¹⁾ over Mælkerier med tilhørende
Bygninger for 1 à 2 og 3 à 4 Mill. Pd. Mælk aarlig.**

**Mælkeri for 1 à 2 Mill. Pd. Mælk aarlig
uden Ostelavning.**

Plan I—IV.

Mælkeribygning med Ishus	ca. Kr. 9,400. 00
Staldbygning med overdækket Ind- kjørsel m. m.	- - - 1,600. 00
Dampskorsten	- - - 900. 00
Beboelse	- - - 2,500. 00
	<hr/>
	ca. Kr. 14,400. 00

**Mælkeri for 1 à 2 Mill. Pd. Mælk aarlig
for Smør og Ostelavning.**

Plan V—X.

Mælkeribygning med Ishus	ca. Kr. 9,400. 00
Beboelse med overdækket Indkjørsel. - - -	3,200. 00
Dampskorsten	- - - 900. 00
Staldbygning med Kulhus m. m.	- - - 1,700. 00
	<hr/>
	ca. Kr. 15.200. 00

¹⁾ Disse Overslag maa kun betragtes som Gjennemsnitsoverslag.
Det har nemlig vist sig, at ligestore og til de paagjældende
Andelshaveres Tilfredshed indrettede Mælkerier i de forskjel-
lige Egne af Landet have været anlagte til meget forskjellige
Priser. Endnu mere kunne de enkelte Poster i detaillerede
Regnskabsopgjørelser variere, dels efter hvilke Krav man
mener at maatte stille til Lokaliteternes Udstyrelse, og dels
efterselv Arbejdsspriserne, alt efter de forskjellige stedlige
Forhold, og Udvalget har derfor ikke anset det for formaals-
tjenligt eller vejledende at faa Planerne ledsagede af detaille-
rede Overslag.

Bedømmelsesudvalget.

Mælkeri for 3 à 4 Mill. Pd. Mælk aarlig
med Smør- og Ostelavning.

Plan XII—XIV.

Mælkeribygning med Ishus, Ostekam-	
mer, Maskinhus og Beboelse . . .	ca. Kr. 15,800. 00
Dampskorsten ¹⁾ . . .	ca. Kr. 900. 00
Staldbygning med Vaskehus. m. m. .	<u>- - - 1,100. 00</u>
	<u>ca. Kr. 18,000. 00</u>

Mælkeri for 3 à 4 Mill. Pd. Mælk aarlig
uden Ostelavning.

Plan XV—XVII.

Mælkeribygning med Ishus, Maskinhus	
og Beboelse	ca. Kr. 13,600. 00
Dampskorsten ¹⁾ . . .	ca. Kr. 900. 00
Staldbygning m. m.	<u>- - - 900. 00</u>
	<u>ca. Kr. 15,600. 00</u>

---

¹⁾ De forskjellige Priser paa Skorstenene afhænge af, om disse opføres fire- eller ottekantede.
